

Reunió Comissió de Seguiment del Pla de Barris del Raval

Dimecres 9 de juny de 2021, 18.00 h

Sessió presencial al Museu Marítim de Barcelona (Av. Drassanes s/n)

Ordre del dia:

01. El Pla de Barris Raval
02. Desplegament i prioritats 2021
03. Processos participatius previstos
04. Governança i espais de treball

Desenvolupament de la sessió:

00. Presentació entitats assistents

Escola de Músics i JPC
Fundació Tot Raval
Diari El Raval
Impulsem SCCL
Xarxa Veïnal del Raval
AVV Raval
Eix Comercial Raval
EAMIS
Diàlegs de Dona
Agència de Salut Pública de Barcelona

S'excusen: Colectic, Casal dels Infants del Raval, Assoc Dones Marroquines Cat

01. El Pla de Barris Raval

Jordi Rabassa, Regidor del Districte, dóna la benvinguda i agraeix la participació, implicació i compromís dels veïns i veïnes a la comissió de seguiment del Pla de Barris. Explica que al mandat passat es va inaugurar la línia del Pla de Barris, treballant amb el Raval sud i el Gòtic. En aquest nou Pla de barris s'amplia a la globalitat del Raval. La idea és que hi hagi una continuïtat, expansió i consolidació de línies i impuls de noves que donin resposta a les necessitats emergents. La voluntat del Pla de Barris és que estigui molt focalitzat en temes com l'educació i els joves, parant molta atenció als recursos de les escoles. Puntualitza que, econòmicament, hi ha una part d'obres i urbanisme que té més pes al pressupost, però la idea és que es facin des d'una perspectiva veïnal: s'han triat places i espais on hi ha demandes històriques, que els veïns i veïnes volen reapropriar-se i reconvertir. Presenta a Montse Redón, cap de projecte del Pla de Barris del Raval i li passa el torn de paraula.

Montse Redón dóna la benvinguda a la primera sessió de la Comissió de Seguiment del Pla de Barris, agraint al Museu Marítim la cessió de l'espai. Explica que la finalitat de la sessió d'avui és explicar totes les accions que ja estan en marxa i totes les que s'activaran pròximament. També es definirà l'espai de treball, amb la idea que la comissió de seguiment no sigui només un espai informatiu sinó també participatiu.

02. Desplegament i prioritats 2021

Montse Redón comparteix una presentació en pantalla. Comunica que tota la informació es pot trobar online (<https://pladebarris.barcelona/ca/plans-de-barri/el-raval/inici>) i que la presentació actual s'enviarà a tots els participants. Explica que els àmbits d'intervenció del Pla de Barris són 6, dins dels quals es desenvolupen fins a 39 projectes:

- Educació i salut pública
- Drets socials, equitat de gènere i acció comunitària
- Habitatge
- Ocupació
- Impuls econòmic i economia social
- Espai públic i accessibilitat

Montse Redón passa a explicar en detall, àmbit per àmbit.

Educació i salut pública: Hi ha 12 actuacions en marxa, comptant que algunes es treballen conjuntament amb altres Plans de Barri.

- Ampliació de nous perfils psicosocials als centres educatius: a els 4 educadors socials que ja hi havia a les 3 escoles del Raval Sud, amb l'actual Pla de barris s'incorporaran 3 educadors socials més a les 3 escoles del Raval Nord. També hi haurà una educadora social a 2 escoles bressol del Raval .

- Programa caixa d'eines: L'objectiu és acompanyar el disseny i codisseny de projectes innovadors de l'àmbit artístic i cultural que tinguin un recorregut dins l'horari lectiu com en horari no lectiu, com a tardes educatives. Es volen pensar projectes que puguin tenir continuïtat i siguin sostenibles. S'està treballant perquè sigui possible atorgar beques per activitats extraescolars artístiques, tal com es fa ara amb les esportives, a 2 o 3 anys vista, per tal de diversificar i ampliar el mapa i l'oferta de tardes educatives. També es vol pensar de quina manera implicar a les famílies en part d'aquests projectes.

- Programa Prometeus: Nascut al Raval, acompanya joves per a que puguin realitzar la seva etapa universitària, d'ensenyaments superior, graus universitaris o CGFS, amb èxit, salvant les dificultats que es presentin ja siguin econòmiques, familiars, entre d'altres. El nou repte és activar un suport dels joves que es graduïn en el moment d'entrar al món laboral.

J. A., del Diari El Raval, explica que s'està treballant per a incorporar un acte anual solemne de reconeixement als joves que es graduen dins el programa. Afegeix que l'únic requisit que es demana als joves que s'incorporen al programa és que es comprometin a ajudar als que vindran després d'ells, com a retorn social.

- Sales de cultura: Millora de 2 sales d'actes de centres educatius (a l'Institut Milà i Fontanals i a la sala que comparteixen l'escola Milà i Fontanals i l'Institut Miquel Tarradell), pensant-les perquè tinguin l'ús del centre educatiu i un ús cultural, de proximitat i comunitari. Està previst que les obres comencin el juliol del 2022. Un cop acabades les obres, es treballarà en un conveni per facilitar la cessió d'ús comunitària, fora d'horari lectiu. La idea és destinar una part de la programació d'un centre cívic o cultural a les sales de cultura. A més, les entitats del barri també podran fer-ne ús, impulsant una programació cultural de proximitat.

- Noves oportunitats educatives: adequació de l'accessibilitat al local Impulsem, habilitant l'accés a la segona planta. És una de les primeres actuacions que es faran als pròxims mesos i que permetran homologar aquest espai com a centre educatiu de noves oportunitats en la seva totalitat

La representant d'Impulsem destaca que molts altres centres similars han hagut de tancar durant els últims 2 anys i que l'homologació com a centre educatiu és vital per la supervivència de l'espai.

- Casals d'Estiu Baobab i estades esportives: Enguany hi ha 86 places del Casal Baobab. Degut a l'àmplia demanda, s'ampliarà amb un nou programa d'estades esportives i el Museu Marítim també ampliarà i diversificarà la seva oferta de cara al mes d'agost, amb el suport de Pla de barris.

- Biblioestiu: Línia que es manté, consistent a obrir biblioteques a l'estiu amb diferents activitats per tots els públics.

- Menjallibres 2.0: Programa que potencia el treballar de competències lectores de nens i nenes de les escoles en el cicle de primària.. Aquest programa te recorregut en tot el curs escolar.

- Política alimentària: Els alumnes de batxillerat que decideixin fer el seu treball de recerca sobre alimentació saludable i sostenible, rebran acompanyament d'una entitat que vincularà el projecte amb les activitats que s'estan fent a l'àmbit de ciutat.

- Programa salut comunitària: Després de 10 anys de procés de salut comunitària, i fet l'exercici de redefinir prioritats, des de pla de barris es va treure una licitació i que ha guanyat Tot Raval. Ja s'ha prioritzat una programació comunitària: reduir situacions d'aïllament i de solitud, fomentar estils de vida saludables, salut mental i accessibilitat als serveis públics i privats.

Natàlia Martínez, consellera tècnica del districte, explica que es van prioritzar aquestes 4 línies d'acció, però també s'estan mantenint línies ja desplegades al territori. Destaca el projecte intergeneracional amb centres educatius del barri i gent gran, amb activitats semipresencials en casals de gent gran. També s'han mantingut les caminades al territori, malgrat la limitació dels grups bombolla.

Montse Redón apunta que la qüestió de la comunicació i l'accessibilitat és clau: com incorporar les diversitats, com apropar-se a les comunitats i arribar a gent que no coneix els recursos.

- Programa cos i dolor: dirigit a Dones d'origens diversos amb recorreguts migratoris que presenten simptomatologia de cos i dolor. S'ofereix acompanyament terapèutic grupal, i alhora, es dona a conèixer recursos existents i de proximitat, com el PIAD.

- Caminades al raval: S'amplia un nou grup.

Drets socials, equitat de gènere i acció comunitària

Montse Redón explica que les línies prioritàries de 21 en aquest àmbit es concreten en 3 accions:

1) Projecte kn60lab: Quan estiguin habilitades les naus de Can 60, hi haurà un espai per a joves amb un grup que lideri i dinamitzi el projecte.

2) Gènere, diversitats i espai públic: S'està treballant com intervenir espais públics amb perspectiva de gènere.

3) Millora xarxa wifi: S'aplicarà a 5 equipaments de proximitat i la intervenció serà bastant immediata.

Arnau Balcells, de Foment de Ciutat, explica que ara es parlava de Kn60Lab, el projecte de joves. Pel que fa a l'edifici de Can 60, s'espera iniciar les obres de rehabilitació de les naus el 2022.

Habitatge

Montse Redón segueix detallant els àmbits d'intervenció del Pla de Barris:

- Programa finques alta complexitat: L'objectiu és engegar un programa que integri rehabilitació d'habitatges i formació de persones. Ja hi ha una experiència així al Gòtic i s'estan estudiant possibilitats, com la rehabilitació de Can 60, la rehabilitació dels baixos de protecció oficial o finques privades.

Arnau Balcells explica que s'està treballant jurídicament per trobar la millor solució, ja que la idea és que les persones que hi participin puguin sortir amb un títol professional.

La representant d'Impulsem valora que, tot i el cost elevat dels programes, hi ha un retorn social que també serveix per optimitzar recursos.

Ocupació, impuls econòmic i economia social:

Montse Redón explica que hi ha 7 accions impulsades.

- Ocupació i regularització
- Formació ocupacional en sectors estratègics
- Projectes d'experiència laboral
- Programa prelaboral per a col·lectius vulnerables
- Homologació d'estudis i acreditació de competències
- Baixos de protecció oficial (BPO): Convocatòria de l'Ajuntament de compra de locals en planta baixa. S'ha previst destinar 6 milions a Ciutat Vella i 10 a la resta de ciutat. La convocatòria es farà a les 2 setmanes vinents, per tal de poder-los adquirir aviat i fer el procés de dinamització dels locals.
- Suport i enfortiment del comerç de proximitat: S'han fet les primeres reunions amb la Direcció de Comerç i es va formular la proposta de treballar sobre un projecte més global, en clau d'eficiència energètica, accessibilitat, formació, etcètera: plantejar diferents recursos i que cada comerç pogués escollir a partir de les seves necessitats. També es poden plantejar més propostes o accions concretes.
- Banc de recursos mancomunats: mancomunitat de recursos, la prestació de serveis, la recollida de donacions i la formació de joves. Té molt recorregut al Raval i a Ciutat Vella. En funció de les necessitats que van recollint, des del projecte es mira d'impulsar nous serveis. Recentment s'ha recollit la necessitat d'alguns serveis de transport.

La representant d'Impulsem explica que es va intentar aconseguir una furgoneta que donés servei a tot el districte. Però el vehicle era petit i no cobria la necessitat de totes les entitats. Es vol trobar una solució donant suport i acompanyant a persones del barri que actualment es dediquen al transport de forma irregular, garantint una sèrie de serveis que tinguessin la capacitat de donar una feina digna i alhora servir a les entitats.

- XARSE: Des de la Xarxa de Resposta Socioeconòmica, ubicada al C/ Robador 36, s'han fet més de 1400 atencions des de l'octubre. Les principals derivacions vénen mitjançant Serveis Socials i està funcionant també per boca-orella. La primera atenció és telefònica, però hi ha 2 capacitadors digitals per pal·liar la bretxa digital. S'han generat grups de suport i sessions d'economia bàsica. També es fa un acompanyament a més de 40 tipus de demandes a tràmits i ajudes diferents.

- CONCILIA: Servei de canguratge municipal. Hi ha 107 famílies inscrites, s'han fet 1052 canguratsges i s'han atès 83 criatures. Està enfocat a atendre necessitats puntuals, de dilluns a dissabte i fora d'horari escolar. Està previst que es puguin fer atencions i donar resposta en 24 hores en casos d'emergència.

Arnau Balcells explica que, físicament estava ubicat a la Federació de Famílies Monoparentals. La proposta és que, a partir del mes de setembre, vagi a una escola bressol al C/ Cadí. Valora que és un programa d'èxit i molt necessari, però costa que arribi a les persones que realment el necessiten i que acostumen a tenir poca xarxa.

Montse Redón apunta que s'incorporarà l'escola bressol per poder atendre a petita infància.

Espai públic i accessibilitat

- Habilitació de Can Seixanta: Es vol crear un espai emblemàtic d'autogestió de joves i espai comunitari i per a entitats. Serà un nou equipament que guanyarà el barri.

- Intervenció per veïnificar Jardins Dr. Fleming / Gardunya
- Veïnificar plaça dels Àngels
- Veïnificar Jardins Horts de Sant Pau
- Veïnificar pl. Castella, entorns escolars
- Veïnificar entorns Dolors Aleu / Arc del Teatre (Raval Sud)

03. Processos participatius previstos

Montse Redón explica que, en total, hi haurà 5 intervencions d'espai públic: els Jardins Dr. Fleming / Gardunya i la plaça dels Àngels contempen processos participatius.

· Dr. Fleming / Gardunya: s'iniciarà a finals de juny i finalitzarà entre setembre i octubre d'enguany. Ja està contractat tant l'equip executiu, format per arquitectes, com l'equip que dinamitzarà la participació. Aquest espai també va aparèixer com a proposta als pressupostos participatius. S'ha previst que es contemplin les veus del sector comercial i les entitats veïnals i incorporar també les mirades dels infants i la de la perspectiva de gènere. També, amb el grup de mediadors, es faran algunes actuacions a la mateixa plaça, convidant persones de comunitats de diferents orígens, per incorporar també més mirades en clau de diversitat. A Dr. Fleming hi haurà una intervenció més intensiva (canvi de l'espai de jocs infantils, del paviment, etcètera). A Gardunya, hi haurà petites intervencions tàctiques per millorar les dinàmiques de la plaça.

· Plaça dels Àngels: el procés participatiu s'iniciarà el setembre del 2021. Abans de definir l'actuació, cal aglutinar i recollir totes les actuacions presents i futures de la plaça i afinar molt bé el que es pugui fer, sobretot considerant que a Ciutat Vella no hi ha tantes places que siguin tan àmplies com per poder programar-hi activitats festives i grans esdeveniments.

Montse Redón explica que l'encàrrec que es farà a l'equip de participació consistirà en una primera anàlisi i diagnòstic, per tal de poder acotar molt bé la participació que s'hi pugui fer posteriorment. No s'exclourà cap dels actors de la plaça, si bé és cert que hi ha usos actuals que s'hauran de negociar perquè hi hagi cabuda per tothom.

També s' explica que hi haurà també 3 actuacions a l'espai públic sense processos participatius.

- Horts de Sant Pau: S'inclourà un estudi amb entrevistes a entitats participants a la Taula d'entitats d'Horts de Sant Pau. Es repensarà la plaça amb activitats esportives, elements de joc i un element significatiu.

- Pl. Castella: També es ve d'un procés participatiu. L'actuació se centrarà a l'entorn escolar de l'escola Castella.

- Dolors Aleu / Arc del Teatre (Raval Sud): Segurament no només significarà una millora de l'espai públic, sinó també l'acompanyament d'algun projecte més social. Hi ha molt recorregut per fer i caldrà temps per treballar-lo.

04. Governança i espais de treball

Montse Redón conclou que els participants de la comissió són qui haurà d'anar formulant propostes. Recorda que la comissió és oberta i que s'hi pot convidar a qui es consideri adient, afegint que seria molt positiu comptar amb representants de les AFA i de grups socials significatius del barri del Raval.

Veïna expressa la seva satisfacció i sintonia amb el projecte i amb la majoria d'iniciatives que s'impulsen. Però opina que les propostes i demandes veïnals han estat poc recollides. Els conflictes a l'espai públic, que opina que necessiten més eines a banda de l'urbanisme, com poden ser les intervencions policials.

Natalia Martínez, Consellera Tècnica del Districte, respon afirmant estar d'acord que els problemes a l'espai públic no se solucionen únicament amb mesures d'urbanisme. Pel que fa a l'educació, explica que des del Pla de Barris s'han impulsat línies que són molt estructurals i que s'està treballant de la mà del Consorci d'Educació. El que s'intenta és generar una política educativa que generi oportunitats estructurals.

Montse Redón expressa la seva disposició a dialogar i escoltar propostes en els diferents àmbits al llarg del Pla.

Sense més intervencions, es dona per tancada la sessió.

Arnau Balcells agraeix l'assistència i la participació i dona per acabada la sessió.